KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

Dova utfärd framme vid Hällebo

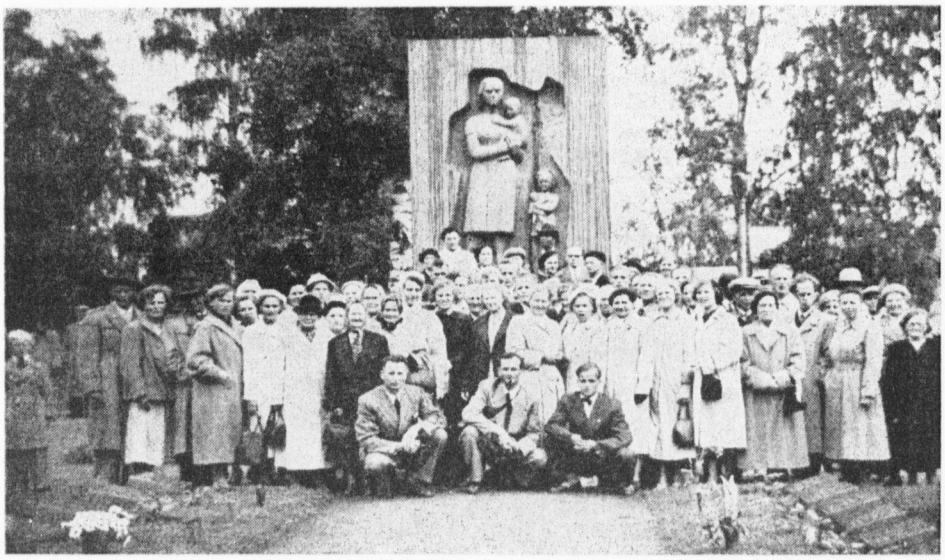

Karjalan heimopäivien osanottajat kunniatervehdyksellä Lappeenrannan sankaripatsaalla

HEINÄ—ELOKUU
JULI—AUGUSTI

N:o 7—8 - 1953

ME TARVITSEMME

ystäviä kuulevain maailmassa!

Kuurot ovat invaliideina varhaisesta lapsuudestaan saakka eläneet ainaisen hiljaisuuden ympäröiminä. He eivät saa nauttia kaikesta kauniista ja hyvästä, jota muille kuulon avulla on niin runsaasti tarjolla. Heidän jatkokoulutuksensa on vielä kokonaan järjestämättä. Kuitenkin monet kuuroista ovat ominpäin opiskellen saavuttaneet huomattavan yleissivistyksen ja ammattitaidon.

Ammatissaan ja työssään he ovat tunnollisia ja taitavia tekijöitä, jos saavat koettaa, mihin pystyvät. He tahtovat muiden kansalaisten rinnalla olla rakentamassa työllään parempaa tulevaisuutta maallemme.

Harmaan arkiaherruksen keskellä he kaipaavat myös henkistä virkistystä niinkuin muutkin. He eivät sitä kuitenkaan saa muualta kuin omasta piiristään, sillä he ovat kuuroutensa takia pois suljetut ja yksinäiset teidän seurassanne. Heillä on ympäri maatamme 42 omaa yhdistystä lukuisine alaosastoineen tarjoamassa valistusta ja henkisesti jalostavaa toimintaa.

Yhdistysten työtä valvoo ja ohjaa sekä aineellisesti tukee Suomen Kuurojenliitto. Sen asiamies on aina valmiina saapumaan joka paikkaan, missä tarvitaan apua. Kuitenkin liiton varat ovat vähäiset, katsoen työn laajuuteen ja suureen tarpeeseen.

Kuuleva ystävä. Ryhdy Suomen Kuurojenliiton kannattajajäseneksi maksamalla liiton postisiirtotilille n:o 6825 vuosittain 1.000 markkaa. Muuta ei Sinulta pyydetä, mutta voit olla varma hiljaisen maailman kiitollisuudesta, ojentaessasi auttavan, lämpimän käden maamme kuuroille.

Jos voit, niin muista liittoamme lahjoituksilla ja testamenteilla. Nämä varat tulevat paljosta osattomien hyväksi parhaalla mahdollisella tavalla.

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Helsinki, Liisank. 27 E 10.

Postisiirtotili N:o 6825

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

HEINÄ—ELOKUU | 58. VUOSIKERTA | N:o 7—8 · 1953

Angervo kukkii

Kuin kunniavartiossa seisovat soreat, suorat angervot jokirannalla. Niiden valkeat kukkatertut huojuvat ylväinä lauhan läntisen tuuditellessa niitä edestakaisin. Niiden kukkalumi on valkeimmillaan ja tuuli kuljettaa niiden tuoksua yli niittyjen, avonaisista ikkunoista ihmisten asuntoihin.

Kauan oli angervo umpussa, mutta eräänä kirkkaana aamuna sen kauneus oli häikäisevän uusi. Se oli avannut umppunsa ja kohotti hennon vartensa päässä raskaita kukkalatvojaan ylös valoon. Itsepintaisesti se työntyy ojanvarsia myöten apilapelloille asti ja sen valkeus on vastakohtana kaikelle vehreydelle ja sinisille ja punaisille kukkaläikille, joita kesäinen niitty kasvattaa.

Urhea angervo työntyy myöskin lepikkoversoon ja nostaa rohkeana valkean latvuksensa kaikkea vastusta uhmaten. Hauras on angervon varsi ja pienestäkin väkivaltaisuudesta se helposti katkeaa. Toistansa tukien vieri vieressä ne kuitenkin muodostavat olkaan ylettyvän kukkavallin ja houkuttelevat hohtavalla kauneudellaan kimalaiset ja päivänkorennot kisailemaan kukkalatvaansa.

Kun illan varjot pitenevät jokilaaksossa ja ehtoon rauha laskeutuu kaiken ylle, sulkeutuvat useiden pienten kesäkukkien teriöt, mutta angervon tuhansista pikkukukista muodostuneen tertun kukkasilmät pysyvät auki. Se vaistoaa lyhyen elinaikansa, eikä malta sulkea silmiänsä kesän ihanuudelta.

Vihdoin kun yö heittää harsonsa niityille ja viimeinenkin leppeä tuulenväre tyyntyy, hiljentyy angervonkin huojuva varsi lepoon, mutta vielä yön hämärässä sen valkeat kukat valvovat.

Lyhyt on angervon elinaika. Muutaman ihanan päivän mentyä sen kukka alkaa kellastua. Silloin on jo heinämiehen viikate kaatanut muutkin tuhannet pikkukukat pientareilta ja kesä on ohi puolen. Syys alkaa soitella huilujaan jossakin sinertävän metsän takana ja lähestyy sieltä verkkaisin askelin.

Mutta onpa silloin angervokin kokenut kukkaaikansa ihmeen ja varistaa tyytyväisenä valkean lumensa, tietäen että uusi onnen aika on taas kerran koittava seuraavan kesän kirkkaassa aamussa.

Katri Pitkänen

Unohdettu enkelinkuva

Pieni lapsensielu leijaili avaruuden korkeuksissa pilvien tuolla puolen. Pieni tytön sielu muisti rakkaudella vanhempiaan, joiden ainoa lapsi hän oli ollut. Isä oli aina ollut herttainen. Hän oli konttinut yhdessä pienen tyttösensä kanssa pöydän alitse ja voi! kun heillä oli hauskaa. Helisevä nauru piirtyi lähtemättömäksi isin sieluun. Aamuisin kiipesi pikku Irmeli, se oli pikkutytön nimi, isän vuoteeseen — lehteä lukemaan. Jos isä ei muistanut antaa Irmelille lehteä, niin osoitti Irmeli isän lehdestä kuvia hennolla sormellaan ja sopotti: »Katso isi setää! Katso isi tätiä! Irmelin oma lehti. Isi antaa.» Pieni tytön sydän tykytti arasti ja pyytävästi isän rintaa vasten, niinkuin sinäkin viimeisenä iltana, kun hento ruumis luovutti sielun taivaan enkeleille.

Äiti on aina lapsen turva, jonka puhallus parantaa pahimmankin kuhmun. Sen ymmärsi pikku Irmelikin. Äiti ei ehtinyt niin paljon leikkimään kuin isä, mutta äidin rinnoille oli niin turvallista nukahtaa. Äiti antoi aina suukkiin hyvää ja isä toi leluja. Irmeli ainoana lapsena oli oppinut vaatimaan ja vähän kiukkuamaankin, mutta isin katse taltutti pienen kiukun, niin ettei Irmeli lyhyen elämänsä aikana saanut kertaakaan vitsaa.

Irmeli osasi pitää kovasti matkustamisesta. Jo kahden vuoden ikäisenä hän istui isän edessä autossa ja ohjasi auton ohjauspyörästä. Hän oli isän oma autotyttö. Isä oli toivonut hänestä taiteilijaa, johon viittasi pitkät hoikat sormet sekä kaartuvat pitkät silmäripset sirkeiden veitikkamaisten, kirkkaitten silmien varjona. Kolmivuotiaana Irmeli piirsi kissankuvia. Hän oli erikoisesti kiintynyt kyniin ja paperiin. Irmeli makasi lattialla vatsallaan monesti tunninkin ja ahersi kissa- ja hauvapiirustustensa parissa.

— Tuo lapsi ei elä vanhaksi, kun hän on noin aikuisen viisas, sanoivat monet perheen tuttavat. Kuin ennakkoaavistuksena osoittautuikin Irmelin elämänkaari lyhyeksi. Irmeli poistuikin ennen neljättä syntymäpäiväänsä, niin lapselle tavattomaan tautiin kuin verenvuotoon aivoissa, jättäen isän ja äidin lähtemättömän surun valtaan. Irmeli haudattiin kauniina kesäkuun sunnuntaina lasten hautuumaalle. Taiteilija kummisetä veisti Irmelin haudalle valkoisen marmorisen rukoilevan enkelinkuvan. Se oli pienen hautuumaan koristus, jota Irmelin sielu ihaili avaruuden korkeudesta.

Aikaa on mennyt puolenkymmentä vuotta. Aika suo suruun unohduksen ja synnyttää monia eroittavia ristiriitoja. Irmelin isä ja äiti elävät erossa vieraantuneina toisistaan. He käyvät haudalla kumpikin eri aikoina tuntien heikon värähdyksen menetetystä paratiisin onnesta. Isä on luonut Irmelille muistomerkin lukuisissa kirjoituksissaan. Äiti on puolestaan löytänyt uuden miehen. Irmeli on onnellinen, että hän on pois, koska uusi isä ei varmaankaan konttaisi hänen kanssaan pöydän alitse eikä lukisi Irmelin kanssa lehtiä. Isä on levottomuudessaan matkustellut paikasta paikkaan löytämättä rauhaa rikkinäiselle sielulleen.

Isä on pois, ja pieni valkoinen rukoileva enkeli hautuumaalla ihmettelee kellastunutta nurmikkoa, johon ei tänä keväänä ilmestynyt kukkasia, koska äidillä ei ollut aikaa käydä niitä sinne istuttamassa. Meriltä saapunut isä näkee kellastuneen ruohon ja viime syksynä paleltuneet kukkien kaatuneet varret. Kyynelet samentavat silmät. Voi sinua, unohdettua enkelinkuvaa! Anna anteeksi, lapseni, ihmisen heikkous. Et ole lapseni unohdettu. Pian kukkivat kukat muita ehompina. Katso, vanhempasi eivät osanneet elää eikä kunnioittaa kuolemaa.

Hymyillen leijaili pieni lapsensielu avaruudessa korkealla pilvien päällä.

Oskari Kola

Johtaja Lahja A. Rainio

Kesäkuun 8 p:nä kuoli Helsingissä Oy. Surdus Ab:n kaupallinen johtaja *Lahja Albinus Rainio*. Hän oli syntynyt 6. 7. 1880 Helsingissä. Suoritettuaan synnyinkaupungissaan kouluopintonsa ja ammattiopintonsa Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapainon Oy:ssä hän tuli v. 1905 Kirjapaino Oy. Sanan toimitusjohtajaksi. Oltuaan välillä Werner Söderström Oy:n kirjapainon johtajana Porvoossa hän oli myöhemmin kirjapainoyhtiöiden Ahjon ja Taidon johtajana. Viimeksi hän oli v:sta 1935 kirjapainoyhtiö Surduksen toisena johtajana. Johtaja Rainio täydensi ammatillista pätevyyttään useilla ulkomaisilla opintomatkoilla. Hänet tunnettiin eteväksi alansa ammattimieheksi.

Kirjapainonjohtaja Lahja Albinus Rainion ruumiinsiunaus toimitettiin kesäkuun 15 p:nä suuren sukulais- ja ystäväjoukon läsnäollessa Hietaniemen kappelissa. Urkutaiteilija Vilho Viikari esitti aluksi Sibeliuksen Elegian. Tämän jälkeen toimitti rovasti V. I. Forsman ruumiinsiunauksen. Vainajan vapaamuurariystävät ympäröivät sen jälkeen kauniin vaaleanharmaan arkun jättäen jäähyväiset poismenneelle. Rituaalin yhteydessä lauloi prof. Väinö Sola.

Omaisten laskettua seppeleensä astuivat vainajan ystävät ja työtoverit arkun ääreen laskien sille seppeleensä. Oy. Surdus Ab:n johtokunta kokonaisuudessaan oli laskemassa yhtiön seppelettä, jolloin johtokunnan puheenjohtaja hallitussihteeri Artur Wetzell lausui seuraavat muistosanat:

»Odottamatta saapui viesti, että Lahja Rainio oli meidät jättänyt. Lahja Rainio oli jo saavuttanut iän, joka olisi oikeuttanut hänet jo kauan sitten nauttimaan lepoa suoritetusta rikkaasta elämäntyöstä. Hän ei kuitenkaan säästänyt voimiaan, sillä hän viihtyi paremmin vilkkaassa toiminnassaan ja jäi toimipaikalleen, kunnes kuolema tempasi hänet pois joukostamme.

Lahja Rainio oli, tullessaan 18 vuotta sitten maan kuurojen nuorukaisten opetusahjoksi suunnitellun ja siinä tarkoituksessa perustetun kirjapainon johtoon, jo saavuttanut ei ainoastaan ammattiinsa kuuluvat tiedot, vaan myöskin varsin laajat kaupalliset kokemukset alallaan. Yrityksemme, Surdus-yhtiön kirjapaino, oli sitä ennen monen vuoden aikana ollut kokeiluasteella, sillä ammattiopetuksen ylläpitäminen liikkeenä hoidettavassa yrityksessä oli osoittautunut raskaaksi ja monesti näyttänyt epätoivoiselta.

Lahja Rainion tulo johtoon tuli kuitenkin merkitsemään käännekohtaa. Vuosi vuodelta asema vahvistui ja hän on nyt luonut sellaisen aineellisen pohjan, joka inhimillisesti katsottuna on kestävä. Vaatimattomasta yrityksestä on tullut suhteellisen huomattava tekijä, suoden toimeentulon monille, joista huomattava osa kuuroja. Hänen henkilökohtaiset ominaisuutensa ovat tuottaneet yrityksellemme laajan asiakaspiirin ja vahvistaneet luottamusta yritykseemme. Hänen humaaninen luonteensa on ollut omiaan luomaan sangen hyvät suhteet työntekijäin ja johdon välillä. Varsinkin kuurojen oppilaiden menestys on ollut lähellä hänen sydäntään.

Kun nyt olemme tänään kokoontuneet jättämään jäähyväiset ystävällemme ja uskolliselle toverillemme johtokunta haluaa lausua vilpittömän tunnustuksen Lahja Rainiolle hänen suorittamastaan uhrautuvasta työstä yrityksemme hyväksi.»

Seppeleen nauhoissa luki: »Hiljaisen maailman ystävälle kiitollisuudella monivuotisesta työstä Oy. Surdus Ab.»

Myöskin liikkeen henkilökunnan edustajat laskivat arkulle työntekijäin puolesta seppeleen.

Vielä laskivat seppeleitä lukuisat yksityiset henkilöt.

Seppelten laskun jälkeen esitti prof. Väinö Sola O. Merikannon »Oi muistatko vielä sen virren», minkä jälkeen yhteisesti laulettiin virsi. Beethovenin Surumarssin sävelten soidessa kantoivat omaiset vainajan viimeiseen leposijaansa, joka peittyi mahtavan kukka- ja seppelekummun alle. Virren laulettua siirryttiin muistohetkeä viettämään vainajan kotiin, jossa mm. yhtiön monivuotinen tilintarkastaja vakuutusjohtaja Urho Hakkarainen esitti Lahja A. Rainion muistoksi sepittämänsä runon.

Karjalaisten kuurojen heimopäiviä

vietettiin Lappeenrannassa 13—14 pnä kesäk. Armilan modernisen kansakoulun suojiin oli kokoontunut noin 130 kuuroa eri puolelta Suomea. Koulun avaran juhlasalin näyttämön edusta oli tilaisuutta varten Karjalan puna-musta värein ja vaakunoin sekä tuoksuvin kukin ja koivuin kaunistettu.

Ohjelma aloitettiin yhteisesti lauletulla Karjalalaululla, jonka jälkeen rva Lyyli Laitiainen piti tervehdyspuheen. Rouva Taimi Häyrinen esitti lausuntaa »Karjalalle», minkä jälkeen seurasi rovasti O. Myyryläisen puhe. Puheessaan hän muisteli karjalaisten masentavasta lähdöstä kotikonnuiltaan sodan jaloista ja monista vastoinkäymisistä evakkoteillä sekä lannistumattomasta sisusta aloittaessaan uuden elämän uusilla asuinsijoilla. Kansallispukuinen naiskuoro esitti antautumuksella »Karjala, synnyinmaa — — —» rva Häyrisen johdolla, minkä jälkeen hra R. Östman piti juhlapuheen mainiten mm. »Vaikka menetimme kauniin Karjalamme, emme lannistu vaan toivorikkaina tulevaisuuteen luottaen kuljemme kunnes kenties näemme jälleen Karjalan puna-mustalippumme nousevan salkoon Suomen siniristilippumme rinnalle.» Rva Taimi Häyrinen ja nti Eeva-Liisa Rantalainen esittivät kauniisti »Siirtolaisen laulun» ja nti Hilkka Kaksonen lausuntaa »Kesä Karjalassa». Ohjelmassa oli vielä reipas merimiestanssi, jota esittivät 3 kuulevaa neitosta ja nti Astikaisen viehättävä yksintanssi »Itävallankylän pääskynen». Lopussa nähtiin onnistunut kalevalaaiheinen kuvaelma lappeenrantalaisten kuurojen esittäminä.

Seuraavana päivänä klo 10 pidettiin kaupungin kirkossa kuulevien ja kuurojen yhteinen jumalanpalvelus, jossa saarnasi rov. Myyryläinen. Välittömästi sen jälkeen kokoonnuttiin kunniakäynnille sankarihaudalla, jolle laskettiin kukkakimppu. Mainittakoon, että Lappeenrannan sankarihauta on toiseksi suurin Suomessa. Sen nurmen alla nukkuu ikuista untaan moni luovutetun Karjalan poika.

Armilan koululla tarjottiin kaikille kirkkokahvit maukkaiden Viipurin rinkilöiden kera, minkä jälkeen pidettiin yleinen kokous, jossa oli esillä Karjalaisten kuurojen heimorahastoasia. Asiasta virisi vilkas keskustelu. Kokouksen puheenjohtajana toimi hra R. Östman ja sihteerinä rva Aura Ahlbäck. Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin rvat Hilja Ahlbäck ja Taimi Häyrinen. Asian lopputulokseksi hyväksyttiin yksimielisesti, että heimorahaston pankkitili siirretään postipankkitilille ja sen nimeksi tulee Karjalan kuurojen Säätiö, jonka varoista vastaisuudessa annetaan opintoapurahaa varattomille eteenpäinpyrkiville karjalaisille nuorille ja avustusta sairaille karjalaisille vanhuksille. Asetettiin säätiölle toimikunta, johon valittiin rov. O. Myyryläinen (puheenjoht.), johtaja U. Kierimo, rvat Riikka Puolakka ja Taimi Häyrinen sekä hra R. Östman. Päätettiin että säätiön rahastoa kartutetaan joka vuosi pidettävien heimopäivien nettotuloilla. Toimikunnan tehtäväksi annettiin säätiön sääntöjen laatiminen.

Rovasti Myyryläisen loppusanojen jälkeen kokous päättyi yhteisesti laulettuun Maamme-lauluun.

Heimopäivillä vallitsi luja yhteenkuuluvaisuuden henki ja hilpeä mieliala. Jälleentapaamisen toivossa seuraavilla heimopäivillä v. 1954 Turussa, hajaannuttiin eri suunnille.

Tämän lehden palstoilla haluaa allepainettu lähettää osanottajien puolesta parhaat kiitokset lappeenrantalaisille eritoten rva Lyyli Laitiaiselle, joka kantoi suurimman helteen päivien järjestelyssä. Kiitosta vailla eivät jää Mikkelin karjalattaretkaan, jotka runsailla lauluesityksillään rikastuttivat ohjelmaa.

Aura.

Kävimme retkellä

Helsingin kuurojen raittiusseura Surd järjesti 7. 6. 53 retken, jolloin kävimme ihailemassa Rekolan kaunista luonnonpuistoa metsälampineen. Retken onnistumista suosi jo kaunis sääkin osaltaan ja niinpä olimme kaikki reippaita kokoontuessamme kuka junalla kuka polkupyörillä Rekolan asemalle aamulla.

Kuuron lapsen äidin ajatuksia ja mielialoja

Kun äiti huomaa, että hänen muutaman kuukauden ikäinen lapsensa on kuuro tai lapsen sairauden jälkeen hänelle ilmoitetaan, että lapsi tulee jäämään kuuroksi ja tämän johdosta vasta äskettäin opittu puhetaitokin unohtuu, hänestä tuntuu, että voittamattomat esteet ovat tulleet hänen elämänsä tielle — mitäpä hän silloin voisikaan muuta kuin itkeä ja surra! Mutta meidän tulisi muistaa, että äiti, joka omistaa kuuron lapsen, on saanut suuren ja vaativan elämäntehtävän. Hänen ei pitäisi itkeä ja valittaa kohtaloaan, niinkuin me useimmat teemme, vaan hänen tulisi kiitoksella ottaa vastaan tämä hänelle uskottu erikoistehtävä. Meidän ei myöskään tarvitse yksin kantaa vastuuta tämän tehtävän onnistumisesta,

Surd'ilaisia retkiaterialla

Asemalta menimme ensin opastajamme herra Peltosen kotiin, josta sitten lähdimme parin kilometrin päässä olevaa luonnonpuistoa kohden. Polku kulki aamuraikkaan metsän läpi ja vihannoivien peltojen ohi. Siinä ympärillä olevaa luonnon kauneutta ihailessa tuli aivan itsestään mieleen sanat laulusta: »Nyt niityt vihannoivat ja laihot laaksossa . . .»

Kun olimme välillä levähtäneet Myllykosken partaalla, tulimmekin pian kansanpuistoon ja lammen rannalle. Silloinkos oli monella kiire uimaan lammen vilpoisaan, mutta kuitenkin jo kesälämpimään veteen. Perillä olimme lähes 6 tuntia ja rattoisasti kului aika seurustelun ja kahvinjuonnin merkeissä. Tarjoiltu kahvi olikin niin hyvää, että sen keittäneille naisille voimme antaa vaikkapa kahvinkeittomestarin arvonimen.

Ennen poislähtöä lauloimme pari laulua. Sitten tulimme Peltosen kauniin kodin kuistille, jossa vielä rattoisasti istuen odottelimme junan tuloa. Kun tietää, mitä yhdessäolo ja reilu toveriseura merkitsevät kuuroille, voi ymmärtää myös tällaisen retken arvon. Niinpä nytkin kaikki totesivat retken olleen onnistuneen ja tuottaneen virkistystä ja raitista nautintoa. Olemme kiitollisia herra Peltoselle opastuksesta ja toteamme, että tällaista retkeily- ja toverihenkeä kannattaa vaalia.

K. L.

Kuurot lapset aikaisin kouluun

Amerikassa on tapana, että kuurot lapset tulevat kouluun mahdollisimman aikaisin, mieluimmin jo kolmen vuoden iässä, niin että kalliita vuosia ei mene hukkaan.

Tämä oli eräs niistä lukuisista havainnoista, joita lääketiet. toht. T a u n o P a l v a on tehnyt oleskeltuaan 8 kuukauden ajan rotary-stipendiaattina valtameren toisella puolen. Palattuaan eilen kotimaahan hän kertoi edustajallenne kokemuksiaan. Hän on työskennellyt ja seurannut työtä St. Louisin kuurojen keskusinstituutissa sekä Washingtonin yliopiston korvaklinikassa, jonka ylilääkäri on tohtori W a l s h. Ensin mainitussa on kuurojen oppilaiden sisäoppilaitos, johon oppilaat tulevat 3—4 vuoden ikäisinä ja viipyvät yleensä 8 vuotta eli koko kouluajan.

Erityisesti korostetaan juuri sitä, että lasten on tultava kouluun mahdollisimman aikaisin. Meillähän kuurojen kouluopetus alkaa 6—7 vuoden iässä. Laitos on myös kuurojen lasten opettajain valmistus-

meille ojentuu auttavia käsiä monelta taholta, näimme sen taas niin selvästi äskettäin pidetyillä kuurojen lasten äitien neuvontapäivillä Helsingissä. Meidän lääkärikuntamme, kuurojen pappimme, kuurojen koulun- ja lastentarhan opettajamme, diakonissamme sekä useat muut kantoivat kortensa yhteiseen kekoon meidän kuurojen pienokaistemme ja heidän vanhempiensa auttamiseksi — kiitokset heille kaikille tästä suuresta avusta.

Me äidit, jotka olemme seuranneet John Tracy Clinic'in kirjekurssia vuodesta 1951, jolloin tämä kurssi Suomessa alkoi, olemme saaneet ilolla nähdä miten lapsemme säännöllisen kärsivällisyyttä ja aikaa kysyvän askartelun avulla ovat särkeneet kuurouden muuriin aukon, josta opettajien on hyvä jatkaa varsinaista opiskelua kuurojenkoulussa — miten osaisimmekaan tarpeeksi kiittää pienien kuurojemme ystävää, joka on meille näitä opetuskirjeitä niin uskollisesti lähettänyt ja muun työnsä ohella tukenut ja auttanut meitä vaikeuksissamme!

Kurssien aikana saimme tutustua Helsingin kaupungin omistamaan Hakaniemen lastentarhaan, jonka yhteydessä toimii myös maamme ainoa kuurojen lasten lastentarha, tosin vielä pienessä mittakaavassa ja kokeilutarkoituksessa. Tulokset osoittautuivat mielestämme erikoisen hyviksi ja vanhempien hartaana toivomuksena on, että valtiovaltamme ottaisi kuurojen pienokaistemme asian kiireellisesti käsiteltäväkseen, sillä me tarvitsemme esikouluja ja lastentarhoja ja meillä on oikeus vaatia niitä syystä, että kuulevillakin lapsilla on lastentarhansa, vielä suuremmalla syyllä niitä pitäisi olla aistiviallisilla lapsillamme.

Ja kuurojen lasten äideille tahtoisin sanoa: »älä hellitä!» Olkaamme myös kiitollisia, että lapsemme eivät kuule kaikkea pahaa, jota kuulevat lapset kuulevat ja toivokaamme, että saisimme heistä vielä paljon iloakin elämämme varrella.

A. M:nen.

HKY:n Naiskerhon tunnuksen alla rva Olga Stadiuksen muotokuva

Kuurojen Joulu

ilmestyy taas

Tarmokkaita asiamiehiä otetaan lehteä myymään. Ilmoittauduttava os.: Suomen Kuurojen Liitto Liisankatu 27 E 10, Helsinki.

laitos. Nämä opettajat saavat yliopistokoulutuksen. Sen yhteydessä on myös pari vuotta sitten valmistunut tieteellinen laboratoriorakennus, joka on eräs maailman parhaimmista. Siinä fyysikot, lääkärit ja psykologit toimivat kukin erikseen ja samalla antaen toisilleen tarvittavaa apua ja oman alansa erikoistietoja.

Tohtori Palva suoritti tässä laitoksessa parikin erikoistutkimusta ja paluumatkalla hän Amsterdamin kansainvälisessä kongressissa esitelmöi tutkimuksensa kohteena olleesta meluaudiometriasta. Washingtonin yliopistossa hän seurasi tohtori Walshin leikkauksia ja muuta työtä. Erityisesti häntä kiinnosti Bryanin tutkimus syöpäsolujen ja normaalissa eritteissä olevien solujen merkityksestä syöpädiagnostiikalle.

Yleishavaintonaan tohtori Palva mainitsi vielä, että lääkärinhoito Amerikassa on yleensä varsin kallista. Varattomilla on tosin mahdollisuus päästä sairaalapaikoille, joista maksu on varsin pieni, mutta useimmat joutuvat maksamaan hyvinkin runsaan korvauksen saamastaan hoidosta. Tästä syystä amerikkalaiset yleensä turvautuvat sairausvakuutukseen. Niinpä Sinisessä Ristissä, joka on eräs suurimpia vakuutusjärjestöjä, on noin 50 milj. amerikkalaista sairasvakuutettu. Matkallaan tohtori Palva oli myös puhunut useissa Amerikan Rotaryklubeissa ja todennut kaikkialla Suomea kohtaan tulvivan hyvän tahdon.

H. S. 13. 6. 53

Muotokuvan paljastustilaisuus

pidettiin Helsingin Kuurojen yhdistyksen Naiskerhon kevättoimintakauden päättäjäisissä 27 pnä toukokuuta. Yhdistyksen sali oli tilaisuutta varten järjestetty juhla-asuun. Kahvipöydillä ja puhujakorokkeella loistivat kevään eri väriset kukat. Tilaisuuteen oli saapunut runsaasti kerhon jäseniä ja muutamia miespuolisia kutsuvieraita. Läsnä oli kunniavieraana kerhon perustaja rva Olga Stadius.

Kerhon puheenjohtaja Aura Ahlbäck tervehdyspuheessaan lausui mm.: »Nainen ei vaali ainoastaan kotilieden tulta vaan myöskin sielun tulta niinkuin kerhomme symboli (tunnusmerkki) osoittaa. Vaikka kerhon toiminta nyt kesäkuukausiksi pysähtyy ei tämä tuli sammu vaan jää kytemään yli kesän palaakseen kirkkaammin syystoimintakauden alkaessa. Sen jälkeen lausuntakuoro esitti »Terve päivä Pohjolahan» rva Hilja Ahlbäckin johdolla, jonka jälkeen seurasi ohjelman kohokohta, muotokuvanpaljastuspuhe, jonka piti kerhon entinen monivuotinen puheenjohtaja rva Ida Mouton. Puheessaan hän mainitsi miten rva Stadius aikansa henkisiä virtauksia seuraavana otti oppia kuulevien naisten riennoista ja perusti kuurojen naistenkerhon, jotta he siinä yhteisvoimin kehittäisivät henkisiä ja aineellisia kykyjään. Liinalla peitetty rva Olga Stadiuksen muotokuva paljastettiin, jonka jälkeen rva Vieno Ikola lausui rva Stadiukselle tarkoitetun runon. Pastori L. Paunu piti puheen, jossa hän esitti vertauskuvallisesti kauniin tulkinnan kerhon tunnuskilvessä esiintyvästä liekkiä vaalivasta neitosesta sekä täydessä loistossaan olevista omenapuun kukista, mitkä lakastuttuaan kantavat kauniita hedelmiä. Lopuksi past. Paunu sanoi, että Raamattu on ensimmäinen tasaarvoisuuden julistaja miehen ja naisen välillä: »Ei ole kreikkalaista eikä juutalaista, ei orjaa eikä vapaata, ei miestä eikä naista, etteivät he olisi samanarvoisia Jumalan edessä.»

Kahvitarjoilun jälkeen oli vapaata keskustelua, jolloin puhuivat nti Laina Vainola, hra E. Karilas, rva Katri Lehtonen ym. Juhla päättyi yhteislauluun »Jo joutui armas aika — — —».

Tähdenwäleja

TERVEISIÄ MAALTA

Jokainen on joko nauttinut lomansa tai parhaillaan on lomalla, minkä pitkän vuoden ahkeran uurastuksen perusteella on ansainnut kootakseen uusia voimia pimeää syksyä ja talvea varten. Niin mekin olemme tehneet. Välillä vain käyneet hoitelemassa kiireellisimpiä asioita työpaikassamme.

Loma-ajat sattuivatkin tänä kesänä varsin suotuisaan aikaan niille, joilla oli tilaisuus viettää maaseudulla kesä- ja heinäkuun aika. Sadetta ja päivänpaistetta on ollut vuorotellen riittämiin, samoin lämmintä. Viljat ja heinät ovat kasvaneet ihan silmin nähden, luvaten maamiehille hyvää satoa. Täällä Etelä-Suomessa on heinänniitto aloitettukin jo kesäkuun puolella ruohon ollessa mehevimmillään.

Rakennustöitä täällä maallakin tehdään. Uusia omakotitaloja nousee joka puolella. Tämä merkitsee maaseudun asuntokulttuurin huomattavaa parantumista, kun päästään siirtymään nykyaikaisiin, hyvin suunniteltuihin, valoisiin ja tilaviin työtä säästäviin taloihin. Tosin rakentaminen on nykyisin hyvin kallista, mutta jos omaa työvoimaa tai talkooapua on saatavissa, helpponee se huomattavasti. Talkooapua olisi koetettava mahdollisimman paljon antaa rakentaville lähimmäisille, milloin he sitä tarvitsevat. Se on kaunista, vanhojen suomalaisten perinteiden mukaista lähimmäisen auttamista, joka tuottaa tyydytystä palkattoman työn suorittajille.

LEHTEMME HEINÄ-ELOKUUN NUMERO

julkaistaan nyt kaksoisnumerona, ilmestyen olosuhteiden pakosta heinäkuun loppupuoliskolla. Kirjoituksia on ollut perin vähän näin kesällä saatavissa ja vanhat varastot ovat tulleet loppuunkäytetyiksi. Niin vähästä ei voi saada lehteä millään täyteen, vaan on haalittava lisätäytettä. Onkohan lämmin kesä houkutellut kirjeenvaihtajamme lepäämään uimarannoilla, etteivät edes yhdistystensä uutisia ole jaksaneet lehdellemme lähettää? Kyllähän kirjoituksen aihetta juhlista, esitelmäpäivistä, retkeilyistä jne. olisi vaikka millä mitalla, kunhan joku paikkakuntalainen vaivautuisi niitä selostamaan. Moni kuuroista osaa kyllä kirjoittaa aika hauskastikin tapahtumista.

Varmaan ujous on esteenä. Ei tarvitse ujostella ollenkaan. Sen kuin panee paperille näkemänsä ja kokemansa ja lähettää lehdellemme, niin kyllä täällä mahdolliset virheetkin oikaistaan. Ahkera kirjoitteleminen kehittää kykyäkin yhä parempiin saavutuksiin. Siitä on hyötyä myös kirjoittajille itselleen. Lehtemme tarjoaa auliisti palstojaan niille, jotka kirjoittamalla tahtovat kehittää itseään äidinkielen oikeaan käyttämiseen. Käyttäkää sitä hyväksenne!

SEURAAVA NUMERO

tulee ilmestymään syyskuun puolivälissä, jolloin kesälomat ovat takanapäin ja itsekullakin on aikaa panna paperille hauskimpia tai jännittävimpiä kesäloma- tai retkeilymuistojaan. Monihan matkustaa »renkaita» kotimaassa, toiset tekevät matkojaan jopa ulkomaille Brysseliin ja Sveitsiin saakka. Kannattaa ikuistaa nämä matkamuistelmat omassa lehdessämme kuvineen ja siten näyttää, kuinka kuurot osaavat matkustaa taitavasti ja hyvällä onnella, ottaen oppia kommelluksistakin. Matkakirjeitä odottaen toivotamme jatkuvasti hyvää kesää kaikille

Rep.

Kuurojen ammattikoulu 1953

KATSAUS PÄÄTTYVÄÄN TOIMINTAVUOTEEN

Kuurojen ammattikoulu päättää nyt viidennen toimintavuotensa. Tänä aikana on voitu todeta, että kuuroilla nuorilla on suuri halu saada ammattiopetusta. Heidän kehitysmahdollisuuksiaan silmälläpitäen järjestetyssä ammattikoulutuksessa he voivat hyvin menestyä ja valmistua taitaviksi ja pidetyiksi ammattityöntekijöiksi. Olisi niin yhteiskunnan edun kuin tällaisten nuorten kannalta mitä tärkeintä, että kaikki kehityskykyiset kuurot miehet ja naiset saisivat taipumuksiaan ja mahdollisuuksiaan vastaavan ammattikoulutuksen.

Koulun johtokunta on jo vuosia sitten todennut, että ilman omaa koulutaloa ei koulu voi tyydyttää käsityöammatteihin pyrkivien kuurojen ammattikoulutustarvetta. Rakennushankkeessa ei kuitenkaan ole vielä päästy suunnitelmia pidemmälle. Oman koulutalon saaminen sisäoppilaslaitoksineen ratkaisisi suotuisasti vaikean asuntopulman sekä antaisi mahdollisuudet tehokkaan ja laajemman tietopuolisen ja myös osittain käytännöllisen opetuksen antamiseen, samalla kun kävisi mahdolliseksi lisätä oppilaslukua siinä määrin, että laskelmien mukaan näihin ammatteihin pyrkivien kuurojen koulutustarve voitaisiin tyydyttää.

Tähän asti ei koulussa ole ollut vielä ainoatakaan vakinaista viran tai toimen haltijaa, joten tilanne oli käynyt aivan kestämättömäksi. Tänä vuonna eduskunnan myönnettyä tarvittavat määrärahat on saatu perustetuksi ylimääräinen johtajan toimi, johon kauppa- ja teollisuusministeriö on määrännyt ensi elokuun 1 päivästä alkaen allekirjoittaneen, joka tätä tointa on hoitanut koulun perustamisesta alkaen sivutoimenaan.

Koulun toiminta kuluneen lukuvuoden aikana on jatkunut entiseen tapaan. Sairaustapauksia tosin maassamme raivonneen influenssaepidemian johdosta oli tavallista runsaammin. Kaikki viime vuosikertomuksessa mainitut päästötodistuksen saaneet ja täydet oppivuotensa suorittaneet 15 oppilasta suorittivat kesän ja alkusyksyn kuluessa Turun ammattioppilaslautakunnalle ammattityöntekijöiksi valmistuvilta vaadittavat ammattikokeet hyvällä menestyksellä. Heistä 4 nais- ja 2 miesoppilasta sai oppisopimuslain 16 §:n 1 kohdan nojalla annettavan kunnia-

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

JULI—AUGUSTI | 57 ÅRGÅNG | Nr 7—8 - 1953

Böndagen kallar till allvar

Ungt folk plägar protestera emot de trista lördagskvällarna före de fyra böndagarna under året. Man talar med missnöje om den trångsynta kyrkan och hennes svartrockar. Men att dessa förbud emot bio och dans de lördagkvällarna har utgått ur folkets djupa led genom dess riksdag och regering, det tänker vi föga på. Det är hela vårt land och dess folk, som önskar taga de söndagarna, böndagarna med det allra största allvar. Det gäller ju hela folkets framtid. Det gäller att den dagen ödmjukt bedja Gud, all världens Herre: »Välsigna vårt land med korn och kärna, giv åt jordens gröda en tjänlig väderlek, och krön årets äring med Din godhet. Giv oss vårt dagliga bröd och förläna oss nåd att med tacksamhet njuta det i Din fruktan». Vi ber vår Gud om att rädda oss undan de kalla frostnätterna, järnnätter såsom de kallas i norden. Vi har allt skäl att här såsom ett helt folk, oberoende av ålder, kön och politiska åsikter taga vår och hela landets sak på allvar.

Orden i den text, vårt folk, icke blott dess folkkyrka, givit oss att stanna inför, är tagna ur Psalmernas bok. Ps. 25, 7.

Tänk icke på mina ungdomssynder och på mina överträdelser, utan tänk på mig efter Din nåd.

Det är vi äldre, vi, som bär ansvaret, det är vi, som här inför både Gud och våra barn erkänner våra synder. Men icke blott det, vi visar dem även vägen uppåt. Då vi bekänner vår synd, vår skuld och våra försummelser och tar Hans sak på allvar, då skall Gud i sin stora nåd förbarma sig över oss, våra hem, våra barn och ungdomar, över deras framtid. Amen.

Daniel Orädd.

J:stads Dövas förening 30 år Jubileumfest firades under pingsten

Jakobstads Dövas förening firade sitt 30-årsjubileum i föreningslokalen under pingsthelgen med talrik anslutning av vänner från när och fjärran.

Sedan ordf. Karl Mattsson hälsat de närvarande välkomna sjöng frk Gunhild Jansson och en historik över gångna åren upplästes. Ordföranden utdelade elva minnesmärken för 30-årigt medlemskap åt följande föreningsmedlemmar: Viktor Kasen, Fina From, Olga Andersson, Agnes Lindberg, Viktor och Hilja Hellöre, Hildur Björn, Johannes Strömsholm, Arvid Jansson, Tyyne Fagerlund och Uriel Harald. Två större minnesgåvor för mångårigt fruktbringande arbete överräcktes åt Tyne Fagerlund och Anton Hellöre. Flera telegram anlände från norra Sverige och olika orter i Finland.

Efter en paus berättade änkefru Anna Englund om gamla tider och pastor Arasola höll ett föredrag illustrerat med filmförevisning om undervisningen för de små döva barnen i USA.

På söndagsförmiddagen nedlades kransar vid f. d. styrelsemedlemmarna Petter och Ester Stades samt Uno Björns gravar. En utfärd med buss företogs till Runebergs stuga och sportstugan Hällebo. På kvällen samlades man åter i föreningslokalen till ett möte med föredrag och filmförevisning.

Plock ur 30-årshistoriken

Redan långt innan den nuvarande dövstumsföreningen bildades år 1928 hade en dövstumförening under ledning av dövstumskolföreståndaren Petter Stade verkat i vår stad. Denna förening bildades år 1898, men verksamheten lades ned efter någon tid. Flere nya dövstumma inflyttade emellertid till staden och bland dem uppstod ett livligt intresse för upprättande av en ny förening. Vid ett möte den 11 febr. 1923 hölls ett möte som övervaes av ett 20-tal dövstumma från staden med omnejd och härvid diskuterades föreningsplanerna ingående. Mötet leddes av Petter Stade med Ester Stade som sekreterare. Ordf. redogjorde för ett tidigare möte, varvid en interimsstyrelse tillsattes bestående av Uno Björn, Alfred Söderström och

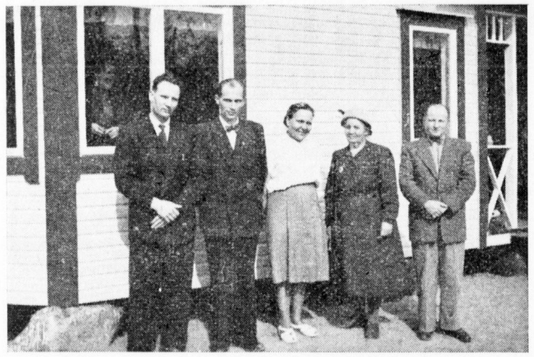

Jakobstads Dövas Förenings nuvarande styrelsemedlemmar

Arvid Jansson. Mötet beslöt bilda en ny förening med namnet Jakobstads Dövstumförening, vars första styrelse bestod av Petter Stade, ordf., Uno Björn, viceordf., fru Ester Stade, sekr. och kassör, Alfred Söderström och Arvid Jansson medlemmar. Föreningen anslöt sig som medlem i Finlands Dövstumsförbund i Helsingfors. Verksamheten var till en början inte särdeles livlig men sköt raskt fart och regelbundna möten har alltsedan föreningen bildades hållits varannan vecka. Den 8 jan. 1930 gick ordf. Petter Stade ur tiden efter att i sju år ha verkat som ordförande. Till ny föreningsledare utsågs Uno Björn, som snabbt förde föreningen framåt. Bazarer hölls regelbundet av hemslöjdsalster. År 1932 upphörde dövstumskolan med sin verksamhet och föreningen blev utan lokal. Tack vare fru Stades energiska arbete lyckades man erhålla verkstadslokalen till möteslokal och den användes ännu i våra dagar. År 1939 drabbades föreningen av en svår förlust då ordföranden Uno Björn avled i sin bästa mannaålder efter att 8½ år ha skött föreningens åligganden. Hans minne skattas högt bland de dövstumma.

Fonden »Eget hems fond» bildades år 1940 och verkar fortfarande. I slutet av år 1947 steg fondens medel till över 100.000 mk, men nu är summan uppe i över en halv miljon. År 1934 hade föreningen 29 medlemmar, år 1936 32 och år 1939 37 medlemmar. Vinterkriget utbröt och föreningens kvinnliga medlemmar fann en ny verksamhetsgren: strump- och vantstickning åt våra soldater. År 1944 led föreningen en ny förlust då mångårige sekreteraren fru Ester Stade gick bort. Hon efterlämnade ett stort tomrum, ty hon ville och kunde alltid hjälpa föreningen ur dess olika svårigheter. Hon var också en andlig ledarinna, som ville leda medlemmarnas tankar till Gud från jordelivets oro och frestelser. Varannan vecka brukade hon hålla små andakttstunder före mötenas början. Hildur Björn trädde nu i hennes ställe och kvarstår ännu i våra dagar.

Åren har gått och föreningens medlemsantal har sakta men säkert stigit. År 1947 hade föreningen 55 medlemmar, däribland fyra hörande. I stället för den förlorade dövstumvännen fru Stade fick föreningen en ny intiativrik person i hr Elis Lönnqvist, som med kraft och intresse verkade föreningen till fromma. Han dokumenterade sig som en skicklig teckenspråkare och anlitades vid behov som tolk. Men nu är föreningen utan också honom, han flyttade år 1950 med sin familj till Sverige. Samma år började föreningsmedlemmarnas antal också starkt minskas, enär många sökte sig över till broderlandet i väster. Nu har föreningen endast 37 medlemmar. År 1951 valdes Karl Mattsson till ordförande och har gjord föreningen värdefulla och stora tjänster. Han startade bl. a. en hela Vasa län omfattande insamling till förmån »Eget hems fond», som inbringade stora summor. I fjol påbörjade han med energi reparationsarbeten på sportstugan Hällebo för att få den i modernt skick.

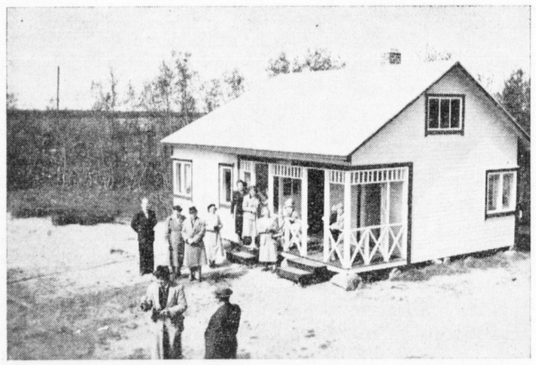

Sportstugan Hällebo

Mor med döv småtting får undervisning

Mamma. Bakar. Bullar. Lärarinnan formar orden långsamt och tydligt med läpparna och de små döva barnen som sitter vid långbordet ser uppmärktsamt på hennes läppar och gör ovana försök att med sina egna göra samma rörelser som hon. Varje liten knubbig unge har ett eget degstycke och knådar det ivrigt, men iakttar med små sidoblickar noggrant lärarinnas läpprörelser. Ibland härs ett oartikulerat ljud, ett gällt rop. En varm näve plattar i glädjen till bullen. Men barnet självt hör ingenting. Uppfattar inte stolskramlet, lärarinnans röst, rummets många ljud. Det är utestängt, allena i fullkomlig tystnad.

Femton barn och mödrar från hela landet har samlats i Blindskolan i Helsingfors för att lära känna varandra och för att lära känna sina barn. På denna kurs, som organiserats av De dövas vänner i Helsingfors, Suomen huonokuuloisten huoltoliitto och Suomen kirkon seurakuntatyön keskusliitto, har mammorna i fem dagar åhört föreläsningar, diskuterat och talat med läkare och följt barnens undervisningstimmar.

Barnen är mellan 3—6 år och de flesta av dem döva sedan födseln. Trinda, med skära kinder leker de i skolrummen, bygger slott och vaggar dockor, men där hörs inte något småbarnspladder. Vill en liten parvel visa lekkamraten sin bil rör han vid honom. Tillsammans betraktar de bilen, ser i varandras ögon och förstår varandra.

Mellan föreläsningarna sitter mammorna i lekrummen och iakttar hur barnen leker och hur lärarinnorna lär dem att forma ord och förstå de talandes läpprörelser. På samma sätt skall mammorna efter kursen kunna lära och leda sina små döva.

Blindskolans rektor, mag. Veikko L e h v ä berättar att de döva barnen, om de får denna grundundervisning hemma före skolåldern, har betydligt lättare att senare börja i dövskolan.

— Om undervisningen börjar för sent får barnet inte mera en fullkomlig talförmåga och dess ställning försvåras och det blir ytterligare isolerat. Hittils har vi blott haft två kurser, för mödrar med döva barn under skolåldern, men resultatet har varit utmärkt. Till årets kurs kunde vi av ekonomiska skäl ta endast hälften av dem som ansökte. Vi har ju sex egentliga dövskolor i landet av vilka en är svensk, men för denna viktiga förberedande undervisning finns ännu ingen. Vi har prövat oss fram och haft bl.a. åtta helt döva och två barn med mycket nedsatt hörsel i lekskolan tillsammans med barn med normal hörsel. Barnen lekte, trivdes och utvecklades i samma takt som de övriga. Det är ett misstag att tro att de s.k. dövstumma barnen inte vore andligen lika utvecklade som de med normal hörsel. Begreppet dövstum bör avskaffas och dess förklenande biton försvinna. Barnen är visserligen döva, men stumma är de inte längre då de fått undervisning.

Fröken Mirja Laine, som har hand om de yngsta barnen på kursen, undervisar dem ett och ett.

— De är ännu så små att de inte tillsammans eller ens ensamma orkar vara uppmärksamma längre stunder eftersom undervisningen fordrar mycken koncentration. Högst tio minuter kan varje barn dagligen undervisas. Givetvis lär de sig en mängd även då de leker. En liten pojke som jag har undervisar har årets rekord med 52 nya ord på 9 månader medan en annan under samma tid lärt sig 27 ord. Dessa kan de nu läsa från läpparna. De är helt vanliga ord från vardagsomgivningen, men de är till oerhörd nytta när barnen senare börjar i dövskolan. Nu har de anpassat sig, blivit vanliga familjemedlemmar, vakna och friska. Men det finns hundratals döva barn som aldrig får denna grundundervisning.

DÖV MANNEKÄNG GÖR SUCCE I LONDON

Världens tappraste mannekäng — hedersnamnet har folk i London gett henne — är döv. Långt borta från sitt hemland Australien arbetar nu den vackra Jean Maley trots sitt lyte som framgångsrik mannekäng och är beundrad, respekterad och hyllad av alla som kommit i kontakt med henne.

Innan flickan Jean Maley från Condoublin i västra Australien ens vågade tänka på mannekängyrket försörjde hon sig som städerska, biografvaktmästare, maskinskriverska och fotomodell. Allt detta gjorde hon med det enda målet inför ögonen att få resa till USA för att där konsultera en berömd specialist. Hon kommer från ett ganska fattigt hem och fick därför resa för egna pengar. Resan till den amerikanske läkaren blev en enda stor besvikelse eftersom ingen läkarkonst i världen kunde hjälpa henne. De allra flesta i Jeans belägenhet skulle nog ha brutits ned av detta besked, men hon återvände till Australien med det fasta beslutet att inte ge tappt. Och vägen ut ur förtvivlan och kanske till en stjärnkarriär visades henne sedan av en landsman som observerade den synnerligen vackra och välväxta flickan på en gata i hennes hemstad och förmedlade henne en anställning som mannekäng hos en firma i huvudstaden Sydney. Här visade hon sig snart vara en mycket skicklig och framgångsrik mannekäng trots sitt lyte och snabbt förtjänade hon 20 pund i veckan, en rekordlön.

Pengarna sparade hon ihärdigt för att ytterligare uppfylla en längre närd önskedröm: att få resa till London och försörja sig där.

»KRYCKOR» I KÄKARNA KAN AVHJÄLPA DÖVHET!

Sensationella resultat vid behandling av dövhet rapporteras av den amerikanske läkaren S. H. Ronkin, biträdande professor vid Temple University i Philadelphia och praktiserande käkkirurg i New York. Den vanliga formen av nedsatt hörsel med susningar och ringningar i öronen har professor Ronkin botat genom en justering av patienternas käkar.

Inte alla former av dövhet men flera av de vanligaste hos Ronkins patienter har starkt reducerats eller nästan helt försvunnit.

Ronkin använder »plastikkryckor», som han kallar »splints», och placerar dem vid käkfästena och åstadkommer därigenom en ytterligt liten men verkningsfull omställning av käkarna.

Bland de redovisade fallen kan nämnas en 35-årig New Yorkbo, som var patient på ett öronsjukhus, där man konstaterade att mannen ej kunde följa med en konversation på normalt avstånd i samma rum. Ronkin började behandlingen med att placera mycket små »stöd» mellan tänderna i över- och underkäkarna, vilka långsamt gav patientens käkar ett nytt läge.

De susande ljuden ökades först, men Ronkin fortsatte behandlingen under 10 dagar, då hörseln började tydligt förbättras. Patienten bär nu dessa ronkinska splints, och dövheten har nästan helt försvunnit.

Ronkin säger, att ofta händer det att en hel del små muskler av någon anledning förlorar sin elasticitet med en återverkan på delar av en millimeter, vilket är tillräckligt för att vålla vibrationer i mellanörat. En ändring av käkställningen förbättrar då hörseln avsevärt.

FRÅN UTLANDET

AMERIKA. Den förste vicepresidenten i Amerikanska dövförbundet Lawrence **Yolles** har avlidit den 19 januari i år. Han var vid sin död 40 år gammal, och med honom gick ur tiden förbundets främsta drivande kraft. Tack vare Lawrence Yolles' energiska och entuastiska insats fick förbundet för första gången sitt fasta säte i Chigago. Nu torde det vara världens största förbund för döva.

SCHACKNYTT

FINSKA SCHACKMÄSTERSKAPET för döva, vilka gingo pingstdagarna den 24—25 maj i Tammerfors, lämnade följande resultat: **Mästarklassen:** I p. och finsk mästare P. Keto, Åbo 5½ p., 2) E. Putkonen, Helsingfors 4 p. 3) L. Vigren, Åbo 3½ p. 7 spelare deltogo. **I kl. grupp A:** 1) A. Höckert, Åbo 4½ p. 2) A. Savolainen, Kuopio 3 p. 3) A. Marttila, Jyväskylä 3 p. **I kl. grupp B:** 1) E. Helminen, Tammerfors 4 p. 2) Hj. Sandblom, Helsingfors 3 p. 3) P. Hellström, Helsingfors 2 p. I klassen hade samlat sammanlagt 11 deltagare.

POKALMATCHEN i schack mellan Helsingfors och Åbo spelades den 13—14 maj i Åbo och slöt i seger för Helsingfors med 5—3. De individuella resultaten blevo som följer: (Åbospelarna nämnes först) E. Haapanen — O. Entelä 1—1, L. Vigren — K. Hämäläinen 0—2, P. Keto — P. Hellström 1½—1½ och A. Höckert — A. Sihvola ½—1½. Helsingfors tog nu sin fjärde inteckning medan Åbo förut har en.

SVERIGE. Svenska schackmästerskapet avgjordes i påsk i Malmö, och svensk mästare blev Wilhelm Westling, Stockholm.

DANMARKS schackmästare för i år blev Vald. Rasmussen, Aarhus, som segrade efter omspel med Hans Andersen, Lime. Båda erhöll 5 p.

FRÅN HEMLANDET

PORTRÄTTAVTÄCKNING. Vid Helsingfors D. F:s Damklubbs säsongavslutningssamkväm den 27 maj i föreningslokalen avtäcktes ett porträtt av klubbens stiftarinna fru Olga Stadius, som själv var närvarande som hedersgäst. Vid tillfället samlades ett antal av klubbens medlemmar och några av de inbjudna manliga gästerna. Hälsningstalet hölls av fru Aura Ahlbäck, och sedan en kör sjungit några sånger kom avtäckningstillfället, som inleddes med ett tal av mångåriga ordföranden fru Ida Mouton. Hon riktade några varma och erkännande ord till fru Stadius, belysande hennes fruktbringande verksamhet inom föreningen, och lät därefter täckelset falla. Till slut talade pastor Paunu om jämlikheten mellan och kvinnan, enligt citat ur Bibeln. Efter kaffeservering blev ordet fritt, varvid tal höllos bl.a. av frk. Laina Vainola, hr. Eino Karilas, fru Katri Lehtonen m.m. Festtillfället avslutades med allsång.

LAHJA RAINIO DÖD. Den 8 juni avled i Helsingfors direktören för Surdus boktryckeri Ab **Lahja Albinus Rainio.** Han var född år 1880. Efter avslutad skolgång i Helsingfors fick han sin yrkeslära i Finska litteratursällskapets tryckeri och år 1905 blev han verksamhetsledare i boktryckeriet Sana Oy. Efter att ha verkat som ledare för olika tryckerier kom han slutligen i boktryckeriet Surdus tjänst, och verkade där ända till sin död. Dir. Rainio välsignades till gravens ro den 14 juni i Sandudds kapell i Helsingfors, varvid kransar nedlades bl.a. av ledningen och personalen vid de dövas tryckeri Surdus.

DEN 27 MAJ avled i Helsingfors smeden **August Nyman.** Han var född den 16 januari 1879 och har genomått Borgå gamla teckenspråksskola. August Nyman var en man av den gamla goda stammen, särskilt känd var han för sitt vackra och stilfulla teckenspråk, och han var en av de äldsta medlemmarna i Helsingfors dövas förening då han redan år 1896 anslöt sig till föreningen, i vars styrelse han suttit i tre år. Hr Nyman blev kallad till ständig medlem i föreningen år 1938. Han vigdes till griftens ro den 14 juni i Helsingfors.

JAKOBSTADS DÖVAS FÖRENING anordnar som vanligt en »villasäsongavslutningsfest» i Hällebo på Hällan lördagen den 29 augusti på kvällen med bl.a. fyrverkeri. Alla, både när och fjärran boende, äro välkomna!

Styrelsen.

FÖREDRAGSTILLFÄLLE hålles den 13:de september i Ekenäs hos Herman Vikberg, med början kl. 13. Välkomna!

70 ÅR fyllde den 3 juli fru Mimmi Törnberg, Helsingfors. Hon är född i Ekenäs och har genomgått dövstumsskolan i Jakobstad. Fru Törnberg är medlem inom Helsingfors dövas förening sedan många år och besöker allt fortfarande dess möten.

50 år fyller den 12 augusti herr MATTI KATTAINEN, Tammerfors. Han är mest känd som en av Finlands bästa döva idrottsmän och under sin glansperiod kring åren 1925—32 hann han bli flerfaldig finsk mästare och t.o.m. nordisk mästare med sprintersträckorna som specialitet. Herr Kattainen är numera ordförande i de dövas idrottsförening i Tammerfors och har även i olika repriser verkat som ordförande i därvarande dövas förening.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

Utgivare: *Finlands Dövas förbund r.f.*
Huvudredaktör: *Urho Kierimo,* Åbo, Dövskolan. Tel. 11 490.
Red. sekr.: *Rurik Pitkänen,* Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.
Svenskspr. red.: *Börje Ahlbäck,* Helsingfors, Stora Robertsg. 1 A 5. Tel. 24 159.
Expedition: Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154. Postgiro: 6825.
Prenumerationspris 1953: 1/1 årg. mk 400:—, till utlandet mk 500:—.

kirjan todistuksena opinkäyntinsä tunnollisesta ja menestyksellisestä suorituksesta.

Talvella Turussa järjestettyihin maakunnallisiin käsiteollisuusalojen edutajain kilpailuihin osallistuivat koulumme oppilaat Asser Fransas ja Eero Klem, joista edellinen sijoittautui verhoilijain kilpailussa III:lle tilalle ja jälkimmäinen hopeaseppäin kilpailussa IV:lle sijalle.

— — —

Oppilaittemme urheilutuloksista on mainittava Erkki Keski-Levijoen viime kesänä saavuttama kuurojen maailmanennätys seiväshypyssä. Urheiluharrastus on oppilaittemme keskuudessa erittäin voimakas. Monet heistä ovat osallistuneet paitsi kotimaassa myös ulkomailla kuurojen kansainvälisiin urheilukilpailuihin ja saavuttaneet hyviä tuloksia.

— — —

Koulun oppilaat saavat käytännöllisen ammattiopetuksen paikkakunnan käsityö- ja teollisuuslaitoksissa sekä käsityöammatteihin valmistavissa oppilaitoksissa. Tietopuolinen opetus tapahtuu Turun kuurojenkoulun huoneistossa iltaisin.

— — —

Varattomat ja vähävaraiset oppilaat saavat ammattikoulutuksensa invaliidihuoltolain nojalla invaliidihuoltona. Niihin etuihin, joita nämä oppilaat nauttivat, kuuluu täysihoito koulun toimesta hankituissa asunnoissa, viikkoraha oppilaan henkilökohtaisiin menoihin, matkakulujen korvaus ja työpuku. Jokaisen oppilaan invaliidihuollosta päättää sosiaaliministeriö. — Opetus, oppikirjat, koulutarvikkeet ja lääkärinhoito ovat kaikille oppilaille maksuttomat.

Koulu on opetuksen osalta kauppa- ja teollisuusministeriön ja oppilaiden invaliidihuoltolaissa tarkoitettuun huoltoon nähden sosiaaliministeriön alainen.

KOULUN JOHTOKUNTA

Koulun toimintaa valvoo lähinnä johtokunta, jonka kokoonpano on seuraava:

Johtaja *Urho Kierimo*, puheenjohtaja
Tarkastaja *Juho Palomaa,* varapuheenjohtaja
Jaostopäällikkö *Eero Metsola*
Vaatturi *Elias Savisaari*
Rehtori *Heikki Mylläri*, sihteeri

Kuluneen lukuvuoden aikana on johtokunnalla ollut 2 kokousta ja neuvotteluyhteys, joissa on käsitelty 21 asiaa. Johtokunnan puheenjohtaja on läheisesti seurannut koulun toimintaa.

KOULUN TYÖ- JA LUKUVUOSI

Maalari- ja muurarioppilaiden työnopetus alkoi 1 pnä elokuuta ja muiden, paitsi vaatturinoppilaiden, 12 päivänä elokuuta. Vaatturioppilaiden ja uusien oppilaiden työnopetus alkoi 1 pnä syyskuuta. Kaikkien oppilaiden työnopetus päättyi syyslukukaudella 20 pnä joulukuuta. Kevätlukukaudella työnopetus alkoi 9 pnä tammikuuta ja päättyi 30 pnä kesäkuuta.

Tietopuolinen opetus alkoi 8 pnä syyskuuta ja päättyi 16 pnä joulukuuta. Kevätlukukaudella tietopuolinen opetus alkoi 15 pnä tammikuuta ja päättyi 22 pnä toukokuuta.

KOULUN OPPIMÄÄRÄN SUORITTANEEET

Lukuvuoden päättyessä sai päästötodistuksen 12 koulun oppimäärän suorittanutta oppilasta, jotka suorittavat ammattityöntekijöiksi valmistuvilta vaadittavat ammattikokeet. Näistä ovat valmistuneet

ompelijoiksi:
Antonina Amonsen
Hilkka Kaarina Ketola
Auli Maila Kyllikki Pirttijärvi
vaattureiksi:
Terho Olavi Heikkinen
Arvo Olavi Hämäläinen
verhoilijaksi:
Erkki Salomon Yli-Petäys
latojaksi:
Jarmo Uljas Niilo Saarinen
maalareiksi:
Matti Kalevi Eskelinen
Erkki Ilmari Hannula
muurariksi:
Viljo Aulis Kirvesmies
piirtäjäksi:
Sirpa Ilona Manninen
puusepäksi:
Usko Johannes Paavola

TILASTOLLISIA TIETOJA OPPILAISTA

Kouluun pyrkijöitä oli 50, joista tyttöjä 15 ja poikia 35. Tytöistä 11 pyrki ompelijan, 2 modistin ja 1 parturin alalle; eräs ei maininnut ammattialaa. Pojista pyrki 7 maalarin, 5 puusepän, 4 verhoilijan, 3 muurarin, 3 metallityöntekijän, 2 kultasepän, 1 autonasentajan, 1 latojan, 1 hammasteknikon, 1 leipurin, 1 vaatturin, 1 kirvesmiehen ja 1 konepiirtäjän ammattialalle; eräät eivät maininneet ammattialaa. Kouluun voitiin kutsua vain 16 oppilasta, jotka kaikki koeajan jälkeen hyväksyttiin vakinaisiksi oppilaiksi.

Koulun oppilasmäärä oli 44. Kevätlukukaudella eräs naisoppilas erosi koulusta ja siirtyi ansiotyöhön. Eräs miesoppilas kuoli. Ammattialojen mukaan oppilaat ovat jakaantuneet seuraavasti:

a) Naisoppilaat.

ompelijaoppilaita	10
modisti »	2
vaatturi »	1
piirtäjä »	1
kirjansitoja »	1
leipuri »	1
Yhteensä	16

b) Miesoppilaat.

maalarioppilaita	7
verhoilija »	5
muurari »	4
latoja »	3
hopeasepän »	2
puusepän »	2
Yhteensä	28

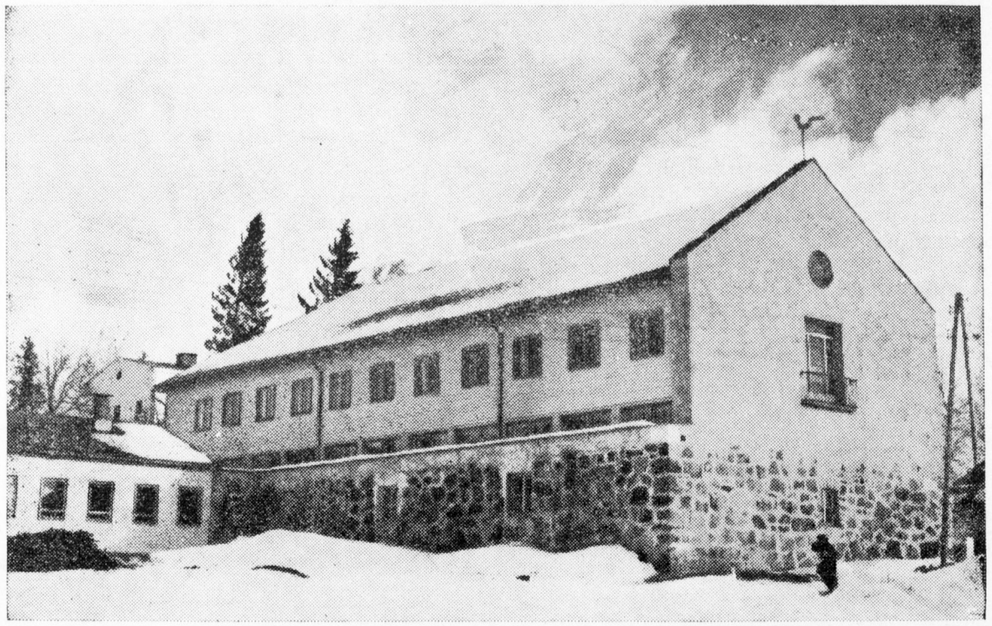

Saaren kartanon uusi ruokailurakennus, oik. keittiö

INVALIIDISÄÄTIÖN MAATALOUSOPPILAITOS MÄNTSÄLÄSSÄ

on tänä keväänä saanut uuden oppilasasuntola- ja ruokailurakennuksen, jota tällä sivulla olevat kuvamme esittävät. Se on muodostettu vanhasta navetasta ja varustettu keskuslämmityksellä ja kaikin nykyajan mukavuuksin pääasiassa oppilas-työvoimalla. — Tarkoituksena olisi ollut saada kuuroillekin tässä koulussa maatalousammattiopetusta, mutta tarvittavia rahoja ei vielä ole saatu. Milloin saataneekaan!

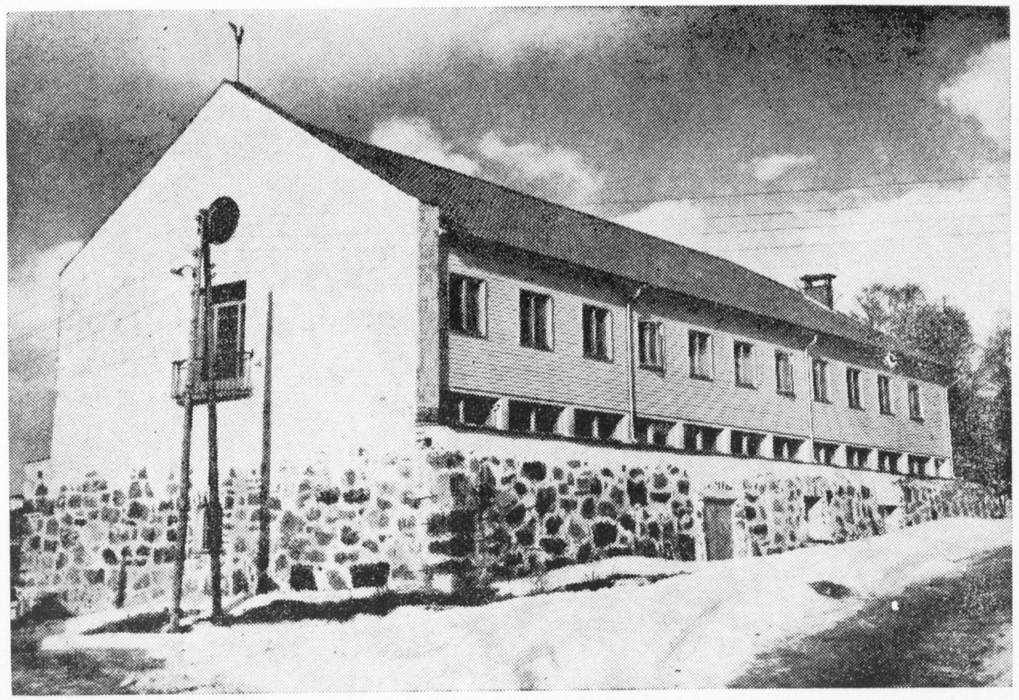

Alimmainen ikkunarivi kuuluu ruokasaliin, ylemmät oppilashuoneisiin

Urheilua

Kuurojen Urheiluliiton

yleisurheilumestaruuskilpailut alkoivat lauantaina 11. 7. Tampereella. Tuloksista mainittakoon:

200 m: V. Passi, Vaasa, 24,4; 2) M. Lankonen, Pori, 24,5; 3) S. Isomäki, Vaasa, 24,7; 4) O. Rautiainen, Kuopio, 24,7.

Naisten 100 m: 1) Anja Onatsu, Ryhti, 14,6; 2) Saimi Tarvonen, Vaasa, 14,7; 3) Terttu Luukkanen, Kuopio 16,0.

800 m: 1) T. Tarvonen, H:ki, 2.04,9; 2) V. Koskinen, Jyväskylä, 2.05,4; 3) H. Tikkanen, Pori, 2.06,0.

Nuorten 1000 m: 1) R. Sneck, Helsinki, 2.53,2; 2) U. Paavola, Turku 2.54; 3) H. Nupponen, H:ki, 2.55,0.

5000 m: 1) J. Narmala, Hämeenlinna, 16.13,2; 2) V. Pelli, Kuopio, 16.13, 8; 3) K. Laakso, J:kylä, 16.17,2.

3-loikka: 1) V. Heikkilä, Ryhti, 13,44; 2) B. Södergård, Vaasa, 12,80; 3) P. Turkki, Mikkeli, 12,33.

Kuula: 1) V. Kaurela, T:re, 12,10; 2) E. Kossila, Kotka, 11,36; 3) E. Viitala, Vaasa, 11,26.

Korkeus: 1) B. Södergård, 172; 2) S. Rannikko, Turku, 168; 3) P. Turkki, 165.

Nuorten kuula: 1) L. Venäläinen, Kotka, 11,83; 2) A. Ollila, Vaasa, 11,73; 3) J. Nuolikoski, Vaasa, 11,50.

Naisten korkeus: 1) Anja Onatsu, 130; 2) Aili Viitala, H:ki, 125; 3) Saimi Tarvonen, 125.

Kiekko: 1) E. Viitala, 35,07; 2) E. Ojala, J:kylä. 33,95; 3) E. Kossila, 33,39.

Nuorten kiekko: 1) A. Ollila, 31,79; 2) J. Nuolikoski 29,95; 3) E. Hannula, Turku, 29,85.

100 m. 1) V. Passi Vaasa 12,0; 2) S. Isomäki Vaasa 12.1; 3) R. Sulkanen Lahti 12,1.

100 m. nuoret: 1) M. Lankonen Pori 12,0; 2) A. Landen H:ki 12,4; 3) O. Lehti 12,5.

400 m.: 1) V. Passi 53,2; 2) T. Tarvonen H:ki 53,5; 3) O. Rautiainen Kuopio 53,8.

1 500 m: 1) H. Tikkanen Pori 4.24,0; 2) J. Narmala H:linna 4.24,2; 3) L. Tapio Turku 4.29,0.

1 500 m:n viesti: 1) Porin KU 3.44,6; 2) Helsingin Hero 3.45,0; 3) Oulun Ryhti 3.46,2; 4) Vaasan Wellas 3.57,0.

Seiväs: 1) T. Broman Kotka 345; 2) E. Keski-Levijoki Vaasa 340; 3) P. Jussila J:kylä 330.

Nuorten seiväs: 1) E. Hannula Turku 316 (uusi kuurojen SE); 2) E. Saarikoski Vaasa 290; 3) E. Humelin J:kylä 260.

Pituus: 1) A. Sillanaukee T:re 630; 2) R. Sulkanen 617; 3) E. Viitala Vaasa 597.

Keihäs: 1) A. Hämäläinen J:kylä 50.08; 2) E. Ojala J:kylä 49.29; 3) L. Hämäläinen J:kylä 46,95.

Nuorten keihäs: 1) N. Suomela Oulu 43.02; 2) J. Valli T:re 42,95; 3) M. Kaunisto Vaasa 41,68.

Nuorten pituus: 1) M. Pajunen J:kylä 563; 2) P. Saarikoski 559; 3) E. Hummelin 550.

Naisten pituus: 1) Anja Onatsu Oulu 441; 2) Saimi Tarvonen Vaasa 419; 3) Aili Viitala H:ki 373.

Naisten kuula: 1) Aino Kontteli Vaasa 9.81; 2) H. Rinta-Hynnilä Vaasa 7.51; 3) Terttu Laukkanen Kuopio 6.64.

Kaupunkien välinen kilpailu: 1) Vaasa 80 pist.; 2) Jyväskylä 36; 3) Helsinki 32; 4) Oulu 28; 5) Pori 20; 6) Turku 18; 7) Tampere 16; 8) Kotka 15; 9) Kuopio 12; 10) Hämeenlinna 8; 11) Lahti 5; 12) Mikkeli 4; 13) Lappeenranta 1.

IISALMEN Kuurot Urheilijat »Into» järjestää kansalliset kilpailut elokuun 1—2 pnä Sankarniemellä klo 16. Lauantaina ja sunnuntaina on ohjelmallinen iltama.

Shakkia

Suomen Kuurojen Shakkiliiton shakkimestaruuskilpailuissa, jotka pidettiin helluntaipäivinä Tampereella, saavutettiin seuraavat tulokset:

Mestariluokka: 1) P. Keto, Turku 5 ½ pist. 2) E. Putkonen, Helsinki 4 p. 3) L. Vigren, Turku 3 ½ p. 4—5) E. Saarinen ja A. Sihvola, Helsinki 2 ½ p. 5) K. Hämäläinen, Helsinki 2 p. 6) O. Entelä, Helsinki 1 p.

I luokka A-ryhmä: 1) A. Höckert, Turku 4 ½ pist. 2) A. Savolainen, Kuopio 3 p. 3) A. Marttila, Jyväskylä 3 p. 4) V. Kerminen, Tampere 2 ½ p. 5) U. Saarikko, Helsinki 2 p.

I luokka B-ryhmä: 1) E. Helminen, Tampere 4 pist. 2) Hj. Sandblom, Helsinki 3 p. 3) P. Hellström, Helsinki 2 p. 4) M. Kattainen, Tampere 1 p. 5) E. Lehtinen, Turku.

TIETOJA OPPILAIKSI PYRKIVILLE.

Kuurojen ammattikouluun otetaan uusia mies- ja naisoppilaita joka vuosi 1 pnä syyskuuta. Hakuajasta ilmoitetaan tarkemmin vuosittain Kuurojen Lehden huhtikuun numerossa. Kirjalliseen hakemukseen tulee liittää papintodistus, lääkärintodistus, oikeaksi todistettu jäljennös kuurojenkoulun päästötodistuksesta ja muista mahdollisista opinto- ja työtodistuksista, vanhempien tai holhoojan suostumus, jos hakija on alaikäinen, sekä ilmoitus siitä, mille ammattialalle hakija mieluimmin haluaisi päästä. Lisäksi tulee hakijan tai hänen kotikuntansa sosiaalilautakunnan lähettää invaliidihuoltolomakkeelle N:o 3 laadittu sosiaalilautakunnan lausunto. Varattomat ja vähävaraiset oppilaat voivat saada ammattikoulutuksensa invaliidihuoltona, josta on tarkemmin mainittu tämän kertomuksen johdannossa.

Turussa, kesäkuun 30 pnä 1953.

Heikki Myllärі.

Kokouksia

ÄÄNEKOSKEN Kuurojenyhdistyksen kokous pidetään elokuun 9 pnä klo 11 Äänekoskella J. Piilolan talossa.

LIEKSAN Kuurot r.y. järjestää esitelmäpäivät elokuun 15—16 pnä Seurakuntatalossa, alkaen lauantaina 15 pnä klo 18 ja sunnuntaina aamupäivällä on huviretki Pankakosken tehtaan alueelle ja sitten klo 12 päättäjäisjuhla. Tunnettu puhuja tulee. On arvokasta ohjelmaa. Majoitus järjestetään osanottajille, kun sitä haluavat ilmoittautuvat kirjeellisesti os.: Neiti Ilta Nevalainen, Lieksa, Piilopolku. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

ROVANIEMELLÄ pidetään elokuun 15—16 pnä Lapin Kuurojen Hengelliset päivät Pelastusarmeijan huoneustossa. Alkaa lauantaina klo 12 päivällä tervetuliaisjuhlalla. Mm. Lapin läänin maaherra Hannula on luvannut saapua päiville. Puhujina tulee esiintymään majuri Meri Kruhse, toimittaja ja rouva Pitkänen Helsingistä, pastori Heikki Hyvärinen Oulusta, Julia Kiviniemi Kokkolasta.

Yhteismajoitus ja ruokaa järjestetään halvalla. Kaikki kuurot ovat sydämellisesti tervetulleita, erittäinkin kaukana toisistaan yksinäisinä asuvat Lapin kuurot. Pyydetään näistä päivistä ilmoittamaan niillekin, joille ei lehteämme tule. Runsaslukuisesti kaikki tervetulleita!

Osanotosta ja majoituksesta pyydetään ilmoittamaan ensi tilassa os.: Majuri Meri Kruhse, Helsinki, Castreninkatu 24—26 A 5.

LAHDESSA pidetään kirkkopäivät elokuun 22—23 pnä, alkaen lauantaina klo 18 Seurakuntasalissa (Kirkkokatu 5).

JYVÄSKYLÄSSÄ pidetään esitelmäpäivät 29—30 pnä elokuuta, alkaen lauantaina klo 19 Kuurojenkoululla. Sunnuntaina järjestetään retkeily Keski-Palokkaan Kotitalousopistolle päivällä (ajasta ym. ilmoitetaan lähemmin lauantaina). Klo 16—17 on saatavissa päivällistä Kuurojenkoululla ja klo 17 aloitetaan sunnuntain ohjelma. Useita puhujia. Tervetuloa!

TAMPERE. Niinkuin viime numerossa oli ilmoitettu, pidetään esitelmäpäivät elokuun 29—30 pnä, alkaen klo 18 lauantaina omassa huoneustossa Kyttälänkatu 8. Sunnuntaiaamuna klo 9 on autoretki kaupungin ympäri »Varalaan» naisten liikuntaopistolle, jossa on kahvitarjoilua ja sitten sieltä ihanankauniin Pyynikin harjun kautta Kuurojen yhdistykseen jatkamaan päivän ohjelmaa. Haluttaessa voi kiivetä Pyynikin torniin, josta aukeaa koko Tampere kauneudessaan nähtäväksi. Tervetuloa läheltä ja kaukaa kauniiseen Tampereen kaupunkiin. Ostakaa edestakainen matkalippu, se tulee halvimmaksi.

JYVÄSKYLÄN Kuurot r.y:n huviretki Lehtisaareen järjestetään elokuun 1—2 pnä. Sauna. Saaren huvilassa voi yöpyä, viltti ja lakana mukaan. Omat eväät mukaan, saatavana vain kahvia, kermaa ja keittoa.

PORISSA pidetään esitelmäpäivät Kuurojenyhdistyksen omassa talossa syyskuun 5—6 pnä. Puhujiksi toivotaan saapuvan toimittaja ja rouva Pitkänen Helsingistä.

TAMMISAARESSA pidetään esitelmäpäivä syyskuun 13 pnä Herman Vikbergin luona, alkaen klo 13. Tervetuloa!

TURUN Kuurojenyhdistys toimeenpanee tavanmukaiset esitelmäpäivät syyskuun 19—20 päivinä, alkaen klo 19 Turun Kuurojenkoululla. Esitelmänpitäjiksi ovat lupautuneet hra Emil Mattila Kotkasta sekä oman paikkakunnan puhujat.

TEMPAUSJUHLA omakotirahaston hyväksi pidetään syyskuun 26 pnä Helsingin Kuurojen Yhdistyksen huoneustossa. Pirteä ja hyvä ohjelma, paljon hyvää arvottavana ym. ym. — Yleisö saisi esiintyä vaikkapa isoäidin aikaisissa tai 20-luvun puvuissa. — Kaikki mukaan. Tarkemmin kuullaan ensi syyskuun numerossa.

Juhlatoimikunta.

KEMIN Kuurojenyhdistyksen esitelmäpäivät pidetään syyskuun 26—27 pnä. Lähemmin syyskuun lehdessä.

RIIHIMÄELLÄ pidetään Kuurojenyhdistyksen 40-vuotisjuhlat lokakuun 17—18 pnä. Tarkemmin ilmoitetaan syyskuun lehdessä.

VARKAUDESSA pidetään kuurojen esitelmäpäivät lokakuun 24—25 pnä, mistä yhteensattumisen välttämiseksi johtokunta pyytää huomauttaa.

Merkkipäiviä

70 VUOTTA täyttää rouva OLGA VIRTANEN heinäkuun 20 pnä Riihimäellä. Hän on tunnettu kuurojen keskuudessa monivuotisen toimintansa kautta Riihimäen Kuurojenyhdistyksessä. Onnittelemme pitkän taipaleen kulkenutta ja toivotamme hänelle tyyntä ja rauhaisaa lopputaivalta.

H. K.

60 VUOTTA täyttää lämmittäjä TOIVO BACKMAN heinäkuun 31 pnä Kotkassa. Hän on vielä hyvissä ruumiinvoimissa ja työskentelee ahkerasti Kotkan kunnalliskodissa puutarhatöissä ja lämmittäjänä. Ystävät onnittelevat.

50 VUOTTA täyttää puuseppä KALLE HÄMÄLÄINEN elokuun 1 pnä Helsingissä.

75 VUOTTA täyttää neiti INA NORJAJOKI elokuun 6 pnä Porissa.

60 VUOTTA täyttää rouva IDA YLÄKORPI elokuun 7 pnä Hämeenlinnassa. Hän on keskeisin henkilö Hämeenlinnan Kuurojenyhdistyksessä — sen toiminnassa ja muutenkin sikäläisten kuurojen parissa. Nuoruudestaan saakka on hänkin uskollisesti ja viisaasti ohjannut kuurojen elämää ja toimintaa eteenpäin ja ylöspäin, väsymättä ja ystävällisesti hän edelleenkin auttaa sikäläisiä kuuroja hyvillä neuvoilla ja muullakin tavoin. Vielä edelleenkin hän on yhdistyksen johdossa monenlaisin toimin. Monta siunattua ja hyvää menestyksen vuotta suokoon Korkein vielä 60 vuotta täyttävälle.

H. K.

50 VUOTTA täyttää asentaja MATTI KATTAINEN elokuun 12 pnä Tampereella. Hän on ollut Tampereen Kuurojenyhdistyksen puheenjohtajana ja rahastonhoitajana monet vuodet ja myös urheiluseuran puheenjohtajana monta vuotta, ollen nytkin sen puheenjohtajana. Onneksi olkoon!

60 VUOTTA täyttää leskirouva TYYNE KINOS (o.s. Sillankorva) elokuun 24 pnä Tampereella.

Kotimaasta

KUOLLUT. Puuseppä MIKKO SALMI kuoli Lokalahdella toukokuun 18 pnä yli 70 v. ikäisenä. Hän oli käynyt Turun vanhan viittomakoulun.

KUOLONUHRIN vaati Mikkelin kuurojen urheiluseuran järjestämä juhla juhannuksena, jolloin Ihastjärvellä Kyyveden rannassa järjestetyn hengenpelastusnäytöksen ollessa parhaillaan menossa siihen osallistunut makkaratyöntekijä VILJO ALBIN VÄISÄNEN Mikkelistä vaipui pohjaan sydänhalvauksen kohtaamana.

Hengenpelastusnäytökseen kuului, kuten tavallista, ns. »pellevene», jossa oli mukana kolme miestä. Vene kaadettiin kuten asiaan kuului ja siinä olevat miehet joutuivat veden varaan. Tällöin Väisänen ei kuitenkaan pysynyt veden päällä, vaan hänen kohdaltaan näytös muuttui todeksi. Vaikka heti ryhdyttiin pelastustoimiin, saatiin Väisänen vasta noin 10 minuutin jälkeen ylös. Henkiinherättämisyritykset eivät tuottaneet tuloksia ja pidetäänkin varmana, että hän oli saanut sydänhalvauksen.

Viljo Albin Väisänen oli syntynyt 27. 5. 1921 ja häneltä jäi vaimo ja kuusi alaikäistä lasta, joista vanhin on kahdeksanvuotias.

KEMIN Kuurojenyhdistys järjesti juhlat Louen karjanhoitokoululla kesäkuun 24 pnä. Ohjelma varmaankin oli monen mielestä hyvä ja juhla onnistunut. Oli puhe-, laulu- ym. esityksiä ja runoja. Tänä juhannuksena oli maakunnassamme kaukaisia vieraita mm. Varkaudesta, Seinäjoelta, Raahesta, Oulusta jne. Tarkoitus oli pitää juhlat karjanhoitokoulun luokkahuoneessa, mutta kun oli niin kaunis ilma, se pidettiinkin ulkosalla. Ounasvaarallakin käytiin ja siellä oli varmaan kaikilla hauskaa.

ROVASTI URHO PALJAKKA sai 50-vuotispäivänään vastaanottaa lukuisia onnitteluja, joiden joukossa oli mm. seuraavilta: Porin Kuurojenyhdistys, Porin Kuurot Urheilijat, Aarni Voipio, prof., Suomen Merimieslähetysseura, Olavi Parkkinen, Suomen Messujen isännöitsijä, Kattilansillan pyhäkouluväki, Mikkeli, Pitkäniemet, Tampere, Antti Koskinen, oopperalaulaja, Maila ja Lauri Paunu, Doris, Ivar, Gunnar Svennas, Ruotsi, Juho Karhu, rov., Kerava, Anna Hongisto, Aino Hiltunen, Åvik, Savisaaret, Ida Haapali, Turku, Hanna Lönnrot, tuomari, Helsinki, Anni ja Risto Jurva, prof., Julia Kiviniemi, Kokkola, Aija ja Eugène Nyman, rov. Kemiö, Erkki ja Anna Kuutti-Kuusela, Sammaljoki, Hilkka ja Erkki Kivinen, prof. Helsinki, Ida ja Santeri Salomaa, kauppaneuvos, Helsinki, Aini Heikinheimo, lääkintöneuvoksetar, Helsinki, Signe ja Väinö Kantele, läh.saarn., rov., Helsinki, Lehvät, sok.koulun johtaja perheineen, Attila, Paavo, Aune ja Yrjö Paatero, dos., Hertz, Hj., johtaja, Alice ja August Virta, Paavo Louhimies, Irma, Evald, Max Rand, Tampereen pyhäk. opettajat, Savijärvet, kanttoriperhe, Äänekoski, Sepot (rov. Eino Sepon perhe, Iitti), Saara ja Toivo Laitinen, teol.tri, Alanen, Yrjö J. S., prof., Arla ja Enzio Juutilainen, johtaja, Alli Timonen, Meri Kruhse, Suomen Sokeain Kristillinen Yhdistys, Tampereen Kuurojen Yhdistys, Aune ja Olli Rahola, dipl.ins., Hopeavuori, Riihimäen Kuurojen Yhdistys, J. F. Talvia, Kurkela, T. E., varat., Jauhiainen, Martti, prof., Koskimies, Ilta, runoilija, Liikemiesten Krist. yhdistys Gideon, Sutinen, Tauno, asessori, Oulu, Aalto, Kaarlo, nimismies, Enonkoski, Lagus, Aino, johtajatar, Peltosalmi, Niemi, J. E., varatuom., Aura-yhtymän johtaja, Norjajoki, Ina, Pori, Keravuori, Aarre, pit.apul. Hausjärvi, Helsingin Kaupunkilähetys, tri V. Päivänsalo, Kelopuu, B., dipl.ins., Uuskallio, Eino, toim.joht., Tuhkanen, T. J., Louhivuoret, Kantelo, vankilanopett., Kerava, Peltonen, Iikka, rov. Ylivieska, Riihimäen Kirjapaino Oy., Oskar Hiekkala, tark. Helsinki, Luther-opisto, Saima Mela, tri, Lehtonen, Olga ja K. F., maanv.neuvos, Ilvonen, Eero, yliopettaja, tri, Mattsson ja perhe, Kerava, Aini ja Jorma Sipilä, asessori, Oulu, Keravan Kuurojen Kerho, Päivänsalo, Aulikki, lääkäri, Tmi Hilja Rousti, Larkas, Olavi, arkkitehti, Larkas, Veikko, majuri, Pelkonen, Milma, sok.työkoulun johtajatar, Simojoki, Martti, piispa, Gulin, E. G., piispa, Palas, Reino, fil.tri, lähetystösiht. Kööpenhamina, Helsingin NMKY:n pyhäkouluväki, Helsingin seurak. nuorten Lontoon ryhmä, Helsingin 45 seurakuntapappia, Ida ja Hannes Yläkorpi, Hämeenlinna, Paatero, Salme, lääkäri, Paatero, Veikko, ap.prof. Helsinki, Töölön lasten ja vanhusten siirtolayhdistys, Töölön seurak. diakoniatoimikunta, Suomen Lähetysseura, Lindberg, Julius, rov. Helsinki, Helsingin Osuuskauppa r.l., Lauha, Aarre, prof. Helsinki, Tiililä, Osmo, prof. Helsinki. Seurakuntain vanhainkoti, Käpylä, maaherratar Signe Sarlin, Sokeain ammattikoulu, johtaja Eero Latvala, johtajatar Eeva Hynninen.

Helsingin Kuurojen Yhdistyksen adressi, jonka oli laatinut erittäin herkästi ja taidokkaasti kivipiirtäjä Laurila, sisälsi tasan 100 nimeä. Mukana seurasi rahalahjana postilähetysvekseli, jonka ojensi kirjaltaja E. Karilas. Kuurojen Lehden huomaavaisuus liikutti rov. Paljakkaa erikoisesti. Helsingin Kuurojen kirkkoneuvosto edustajiensa rva Ida Moutonin ja nti Aina Blomqvistin välityksellä lahjoitti »Raamatun selitysteoksen» I osan, Töölön kirkkoneuvosto »Heränneen kansan arkea ja pyhää», Pyhäkouluyhdistys »Nykysuomen sanakirjan» ja Pyhäkoulunystävät kaksi hopeista kynttilänjalkaa. Paljakan kodin korvaamattoman kalliiksi aarteeksi tuli 2.200 v. vanha Jerusalemin kaivauksissa löydetty savimalja, jonka past. Ilmo Launis oli ostanut ja lahjoittanut. Kolme huomattavaa rahalahjaa sai rov. Paljakka lisäksi työtovereilta Töölön seurakunnassa, Töölön diakoniaystäviltä ja Helsingin pappisveljiltä.

VIHITTY. Avioliittoon vihittiin Tampereella neiti RAUHA PITKÄNIEMI ja herra VÄINÖ RAPATTI toukokuun 31 pnä.

SYDÄMELLISET kiitokset Lappeenrannan ja Lauritsalan yksityisille kauppiaille ja karjalaisille kuuroille, jotka järjestivät ruoka- ja kahvitarpeita Karjalan kuurojen heimopäivää varten kesäkuun 13—14 pnä.

Lauritsalassa 16. 6. 1953.

Lyyli Laitiainen.

KIITÄMME sydämellisesti niitä helsinkiläisiä ja keravalaisia kuuroja, jotka 13—14 pnä kesäkuuta olivat kellarimontun kaivuutalkoissa luonamme Hausjärvellä.

Katri ja Rurik Pitkänen.

TILITYS

Kuurojen Valistustalon Rahankeräyksestä vuonna 1952

Tulot:

Keräyslistoilla	1.391.918:—
Lahjoituksina	112.975:—
Korkoja ja tilihyvityksiä ps.tililtä	520:—
mk	1.505.413:—

Menot:

Keräysluvan lunastus	1.500:—
Keräyslistojen painatus	7.030:—
Kerääjien palkkiot	132.195:—
Posti- ym. kulut	2.299:—
Keräyksen puhdas tulos	1.362.389:—
mk	1.505.413:—

Helsingissä toukokuun 19 pnä 1953.

Evert Toivio
Rahastonhoitaja

Rurik Pitkänen
Keräyspäällikkö

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Suomen Kuurojen Liitto r.y:n valitsemina tilintarkastajina ovat allekirjoittaneet toimittaneet Kuurojen Valistustalon rahankeräyksen vuonna 1952 tilintarkastuksen yhdessä Keskuskauppakamarin Avustusten Tarkkailulautakunnan määräämän tarkastajan, ekonomi Viljo K. Ruohon kanssa ja todenneet seuraavaa:

1) Kaikki keräyslistat olivat tilitysluetteloissa, paitsi kaksi puuttui, joista teimme merkinnän.

2) Kaikki keräyslistojen loppusummat olivat oikeat ja tilitysluetteloon oikein viedyt.

3) Bruttotulot keräyksestä mk 1.391.918:—, samoinkuin lahjoitukset mk 112.975:— ja korot sekä tilihyvitykset pst:ltä n:o 22240 mk 520:—, eli yhteensä mk 1.505.413:—, totesimme oikeiksi.

4) Kun menot keräyspalkkioista mk 132.195:— ym. posti- ja painatuskulut mk 10.829:—, eli yhteensä mk 143.024:— vähennetään tuloista, jää keräyksen loppusummaksi mk 1.362.389:—.

5) Postisiirtopankin saldon totesimme oikeaksi sekä että postisiirtotili n:o 22240 oli lopetettu 28. 5. 1953 samoinkuin että varat oli siirretty Liiton karttuvalle talletustilille KOP:ssa.

Helsingissä kesäkuun 22 päivänä 1953.

Urho Hakkarainen
H.T.M.

Carl Wilén
Isännöitsijä

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

58. vuosikerta 1953

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Päätoimittaja URHO KIERIMO, Turku, Kuurojenkoulu. Puh. 11 490.

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.

Toimituskunta: Börje Ahlbäck, Eino Karilas, J. K. Palomaa, Katri Pitkänen.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisank. 27 E 10. Puh. 38 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen kuukauden 15 päivää.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1953 kotimaassa 400:—, ulkomaille 500:—. Tilauksia vastaanottavat kaikki postitoimistot.

Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 38 154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 300:—. Kuolinilmoitukset 500:—.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tahi talouspääll. Evert Toiviolle, Helsinki, Laivurink. 33 D 88.

ILMOITTAKAA

KUUROJEN LEHDESSÄ

Tilatkaa vuodeksi 1953 —

Prenumera för år 1953 på

KUUROJEN LEHTI-
TIDSKRIFT FÖR DÖVA

vuosikerta 58 — 57 årgång

Ilmestyy kerran kuukaudessa, seuraten tapahtumia kuurojen maailmassa koti- ja ulkomailla.

Toimituskunta:
Börje Ahlbäck — Eino Karilas — Urho Kierimo — J. K. Palomaa — Katri Pitkänen — Rurik Pitkänen.
Kirjeenvaihtajia eri puolilla maata!

Tilaushinnat:
Koko vuodelta 400 mk — ulkomaille 500 mk. Kuurojenkoulujen, ammatti- ja talouskoulujen oppilaat saavat sen tilaamalla opettajansa kautta jaettavaksi 100 markalla koko vuodeksi.

Tilauksia vastaanottavat kaikki postikonttorit, asiamiehet yhdistyksissä ja lehden konttori, os. Helsinki, Liisankatu 27 E 10. — Postisiirtotili n:o 6825.

Tehkää tilauksenne nyt heti ja tarjotkaa lehteä myös tuttaviennekin tilattavaksi. Omaa lehteänne levittämällä hankitte kannattajia kuurojen asialle kuulevienkin keskuudesta.

Utkommer en gång i månaden. Vad som sker och vad som hänt i de dövas värld, både in- och utrikes, skildras utförligt.

Redaktionskommitté:
Börje Ahlbäck — Eino Karilas — Urho Kierimo — J. K. Palomaa — Katri Pitkänen — Rurik Pitkänen.
Korrespondenter i skilda delar av landet.

Prenumerationspris:
För hela året 400 mk — till utlandet 500 mk. Elever i dövskolorna samt yrkes- och hushållskolorna kunna genom lärarna få prenumerera för 100 mk i året.

Prenumeration kan ske genom alla postkontor, föreningarnas ombud och tidskriftens kontor, adr. Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10. Postgirokonto n:o 6825.

Gör Eder prenumeration genast och rekommendera tidskriften för Edra vänner och bekanta. Genom att sprida Er egen tidskrift på detta sätt skaffar Ni anhängare och förespråkare för de dövas sak i de hörandes krets.

RURIK PITKÄNEN
toimitussihteeri
red.sekreterare

URHO KIERIMO
päätoimittaja - huvudredaktör

BÖRJE AHLBÄCK
ruotsinkiel. toimittaja
svenskspr. redaktör

Kauppakirjapaino Oy., Helsinki 1953